

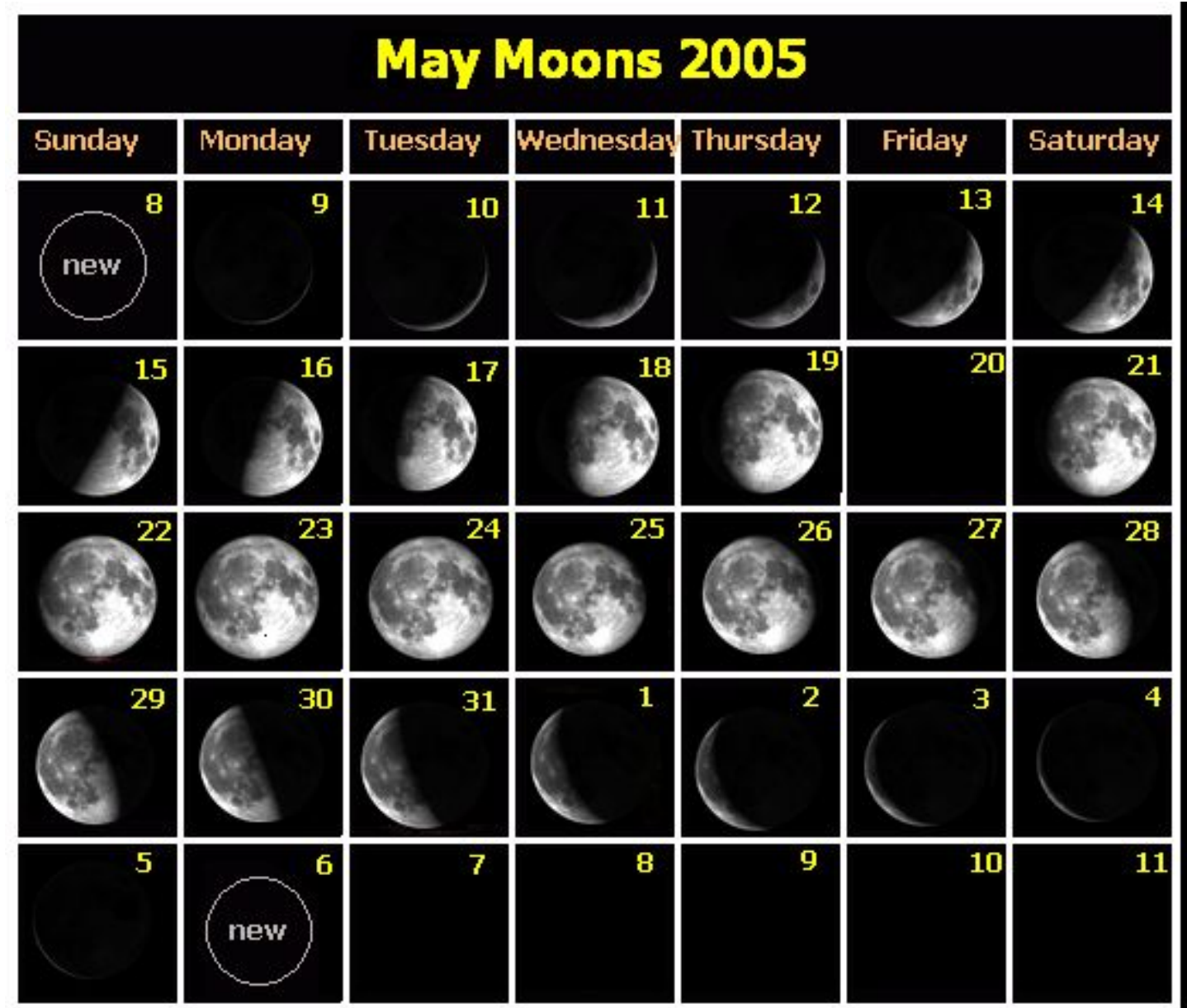
Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

https://christipedia.miraheze.org/wiki/Nieuwe_maan

Nieuwe maan is het na 'donkere maan' nieuw schijnend maanlicht. De [Israëlieten](#) moesten de dag van de nieuwe [maan](#) inluiden met trompetgeschal. Op die dag moesten [offers](#) worden gebracht.

Het Nederlandse woord 'nieuwe maan' heeft twee betekenissen. De oorspronkelijke betekenis is het nieuw schijnend maanlicht, 'wassende nieuwe maan', wanneer slechts een klein streepje van de schijf zichtbaar is. De latere betekenis is de schijngestalte van de maan waarin alleen de schaduwzijde te zien is, dat is de 'donkere maan' of de 'astronomische nieuwe maan', namelijk wanneer zij tussen de aarde en de zon en dus geen licht naar de aarde zendt.

Naar de wisselende zichtbare verhouding van de licht- en schaduwzijde van de maan spreekt men van 'schijngestalten' of 'fasen' van de maan. Van 8 mei tot 5 juni 2005 vertoonde de maan de volgende gedaanten, zie afbeelding hieronder. De astronomische '**nieuwe maan**' is de maan die aan de aarde alleen de schaduwzijde toont. De nieuwe maan in de zin van nieuw wassende maan begon op 9 mei.

Afbeelding^[2]: gedaanten van de maan in mei 2008. Op 9 mei, Nieuwemaansdag, verscheen het eerste maanlicht.

Het Hebreeuwse woord voor 'nieuwe maan' is Chodesj - ook *Chodesh* gespeld -, dat eigenlijk 'nieuw, vernieuwing' betekent. Het woord wordt voor de eerste dag van de maand, die met de nieuw wassende maan begint, en voor de maand zelf gebezigd. 'Chodesj' verwees in eerste instantie naar "Nieuwe maan" of "Nieuwmaansdag", maar het woord kreeg ook de ruimere zin van "maand", d.w.z. de periode tussen de ene nieuwe maan en de volgende. In 1 Sam. 20:5 ("Morgen is het de Nieuwe Maan (Chodesj)" en Ezech. 46:1 bijvoorbeeld verwijst Chodesj naar de Nieuwemaansdag, doch in de Hebreeuwse staat het woord meestal voor 'maand'.

De nieuwe maan, in de eigenlijke en oorspronkelijke betekenis van het woord, was voor de Israëlieten het begin van de nieuwe maand. Zij hadden een maankalender. De Chinese en de islamitische kalender zijn eveneens maankalenders. Op eerste dag van de maand, op nieuwemaansdag, moest bij Gods volk op de trompet worden geblazen.

Nu 10:10 En op de dag van uw blijdschap, op uw feestdagen en aan het begin van uw maanden moet u ook op de trompetten blazen, bij uw brandoffers en bij uw dankoffers. Ze dienen u tot gedachtenis voor het aangezicht van uw God. Ik ben de HEERE, uw God.

(HSV)

Ps 81:3 (81:4) Stoot op een ramshoorn bij nieuwe máan, —en bij vólle maan: op de dág van ons féest!

(NaB)

De nieuwe maan was onder de Israëlieten reden tot een feestelijke viering. Men zag op de heuvels uit naar het eerste licht van de nieuwe maan en zodra dat aan de hemel gezien werd, werd de Nieuwemaansdag ingeluid door trompetgeschal (Nu 10:10; 1 Kron. 23:31; Ps 81:3; Eze 45:17; Col 2:16, vgl. 1 Sa 20:5,18,24).

Ook moesten op nieuwemaansdag **offers** worden gebracht. Welke offers op dag van de nieuwe maan gebracht werden, lezen wij in Num. 28:11-15.

Nu 28:11 Ook aan het begin van elke maand moet u de HEERE een brandoffer aanbieden: twee jonge stieren-de jongen van een rund-één ram en zeven lammeren van een jaar oud, zonder enig gebrek.

Nu 28:12 Verder drie tiende [efa] meelbloem per jonge stier als graanoffer, met olie gemengd, en twee tiende [efa] meelbloem als graanoffer, met olie gemengd, per ram,

Nu 28:13 en een tiende [efa] meelbloem per lam als graanoffer, met olie gemengd. Het is een brandoffer, een aangename geur, een vuuroffer voor de HEERE.

Nu 28:14 En de bijbehorende plengoffers moeten zijn: een halve hin wijn bij de jonge stier, een derde hin bij de ram, en een kwart hin bij het lam. Dit is het maandelijkse brandoffer, voor elke maand van het jaar.

Nu 28:15 En één geitenbok moet als zondoffer voor de HEERE worden bereid, naast het voortdurende brandoffer met het bijbehorende plengoffer.

(HSV)

De nieuwemaansdagen worden door een bijzonder brand- en zondoffer naast het dagelijkse aangeduid: het brandoffer, bestaande uit twee stieren, een bok en zevenjarige lammeren, met hun spijs- en drankoffer; het zondoffer, uit een geitenbok (Num. 28: 11-15, vgl. 1 Kron. 23: 31; 2 Kron. 2: 4; 8: 13; 31: 3; Ezra 3: 5; Neh. 10 : 33).

Het nieuw schijnend maanlicht is voor de mens iets bemoedigends. De in afgoderij verzonken mens, die de maan als gelukkigodin aanbidt, houdt het wederverschijnen van de maan voor een zegepraal van de vriendelijke over de vijandige macht. Daarom moest de nieuwe maan bij Grieken, Romeinen, oude Germanen enz. in feestvreugde worden gevierd. God verbood zijn volk echter niet de feestelijke viering, maar wel de aanbidding van de maan:

De 4:19 [Pas er ook voor op] dat u uw ogen niet opslaat naar de hemel, en de zon, de maan en de sterren ziet, heel het leger aan de hemel, en u laat verleiden om u voor hen neer te buigen en hen te dienen. De HEERE, uw God, heeft hen aan al de volken onder de hele hemel toebedeeld,

(HSV)

De Heer alleen ontvange de eer, als degene die tijd en uren verandert (Dan. 2: 21).

Wij vinden de feestelijke viering van de nieuwe-maandagen wel niet uitdrukkelijk verordend; maar zij worden, naar het schijnt, als vóórmozaïsch verondersteld en slechts de openbare godsdienstige zijde van hun viering wordt geregeld.

De nieuwe-maandagen verkrijgen een verdere betekenis als vaste tijdpunten, binnen welke zich de gehele feestkring van het jaar bewoog.

In latere tijd was het door de Joden aldus bepaald, dat een ieder, die de maansikkel 't eerst zag, het de hoge raad, die op elke dertigste dag der maand van het morgen- tot het avondoffer vergaderd bleef, moest te kennen even. Reizen op de sabbat voor dit doel veroorloofden de Rabbijnen. Na de verschillende getuigen gehoord te hebben, sprak de hoge raad: geheiligd! en de aankondiging der viering werd terstond in het gehele land verbreid door vuursignalen, naderhand, toen de Samaritanen de Joden door zulke vuursignalen zochten op een dwaalspoor te brengen, door renboden.

Kon men wegens een donkere hemel de maansikkel niet zien, dan werd zonder verdere aankondiging de dag, die op de dertigsten volgde, als de dag der nieuwe maan gevierd.

Anders werden de nieuwe-maan-dagen wel als vreugdedagen (Hos. 2 : 11) gevierd door familie-feestmaaltijden (1 Sam. 20:5, 24, 27, 34), die doorgaans met de door enkele personen op deze dag gebrachte dankoffers (Num. 10: 10) verbonden en dikwijls, bij de latere Joden in de regel, twee dagen na elkaar gehouden werden (vasten paste niet voor deze dagen, Judith 8 : 6); verder door godsdienstige bijeenkomsten (Jes. 1: 13 v.; Ezech. 46:1; 2 Kron. 24: 23; in het rijk der tien stammen, in de woonplaatsen van de profeten als de verzamelplaats van de gelovig geblevenen). Ook onthield men zich van openbare werkzaamheden, van handel en reizen (Amos 8: 5. Neh. 10:32). Zij schijnen echter niet zo gestreng als de sabbat, door onthouding van alle arbeid gevierd te zijn geworden.

Het nieuwe-maanfeest van de zevende maand werd het luisterrijkst gevierd.

Huidige bedeling

De nieuwemaansfeesten behoren met de sabbat en andere feesten volgens Kol. 2:16 v. slechts tot de schaduw van het toekomstige, het lichaam (de werkelijkheid en vervulling) dat daar is in Christus. Een gelovige is niet verplicht om Nieuwe maan te vieren.

Col 2:16 Laat dan niemand u oordelen inzake eten en drinken of op het punt van een feest of nieuwe maan of sabbatten,

Col 2:17 die een schaduw zijn van wat zou komen, maar het lichaam is van Christus.

(TELOS)

Lundius^[1] zegt: vóór de nieuwe maan zijn het zeer donkere nachten, maar met de nieuwe maan komt het licht en worden de nachten allengs helderder. Eer Jezus Christus in de wereld kwam, was het donker, niet slechts onder de Joden, maar ook en wel bovenal onder de heidenen. Toen echter Jezus verscheen, toen kwam ook het waarachtige licht, dat alle mensen verlicht, die in deze wereld komen (Joh. 1 : 9; Jes. 9: 2; 60:1).

Toekomst

Jes 66:23 En het zal geschieden van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat, dat al wat leeft zal komen om zich voor mijn aangezicht neer te buigen, zegt de HERE.

(NBG51)

De toekomstige vorst van Israël zal in de [tempel](#) op nieuwemaansdag een hem voorgeschreven brand- en spijsoffer brengen.

Eze 46:6 *Op de nieuwemaansdag zullen het zijn een gawe, jonge stier, zes schapen en een ram, alle gaaf;*
Eze 46:7 *en als spijsoffer zal hij een efa bij elke stier en een efa bij elke ram bereiden en bij de schapen naardat zijn vermogen toereikend is, en een hin olie bij elke efa.*
(NBG51)

Bron

H. Zeller, *Bijbelsch Woordenboek voor het Christelijke volk*. Tweede deel K - Z. ('s Gravenhage: M.J. Visser, 1872) s.v. Nieuwe maan. Hieruit is op 8 feb. 2013 tekst genomen en verwerkt.

P.J. Gouda Quint, *Woordenboek des Bijbels, inzonderheid ten gebruike bij de Statenvertaling*. Haarlem: De erven F. Bohn, 1866. Hieruit is op 8 feb. 2013 tekst genomen en bewerkt.

Voetnoten

[1. ?](#) Aangehaald door H. Zeller, aangehaald werk, s.v. Nieuwe maan.

[2. ?](#) Afbeelding ontleend aan Wikipedia, [bronpagina](#). Auteur: Tomruen. Auteursrecht: publiek domein.